

## **Verslag panelbijeenkomst DNB Toezichtbegroting 2010 op 8 oktober 2009**

Verslag van de panelbijeenkomst over de door DNB opgestelde Toezichtbegroting 2010. De vertegenwoordigers van de representatieve organisaties geven via dit overleg advies naar aanleiding van de begroting. De instemmingbevoegdheid ligt bij de ministers van Financiën en Sociale Zaken en Werkgelegenheid, waarbij de adviezen van het adviserend panel zullen worden meegenomen in de beoordeling.

### **Aanwezig:**

*Nederlandse Vereniging van Banken*

*Ministerie van Financiën*

De heer mr. drs. J.C. Barnard

*De Nederlandsche Bank*

Mevrouw ir. S. Butzke MBA

De heer drs. R.P. Kleijwegt

De heer drs. P. van der Voort RA

De heer drs. L.J. Schröder

## **1. Opening**

Mevrouw Butzke heet alle aanwezigen van harte welkom bij de panelbijeenkomst, waarin de bespreking van de toezichtbegroting 2010 van DNB centraal staat. Mevrouw Butzke gaat in op de bekostiging van het toezicht en de discussie die momenteel wordt gevoerd tussen de sector, de betrokken ministeries en DNB. Zij geeft aan dat tijdens deze panelbijeenkomst DNB niet inhoudelijk in wil gaan op de bekostigingssystematiek, omdat daarvoor een apart traject loopt onder leiding van Financiën. De sector wordt daarbij betrokken (op 5 november vindt een volgende bijeenkomst plaats). In de voorliggende begroting is uitgegaan van de bestaande systematiek. De panelleden gaan hiermee akkoord.

## **2. Vaststellen agenda**

Mevrouw Butzke meldt dat door de panelleden geen onderwerpen zijn aangedragen. De agenda wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

## **3. Status actielijst en adviezen**

NVB vraagt hoe DNB omgaat met de pensioenlasten. Hierbij refereert de NVB aan punt 41 op de adviezenlijst. Mevrouw Butzke antwoordt dat op dit punt later in de panelbijeenkomst wordt teruggekomen. Over de actie- en adviezenlijst zijn verder geen opmerkingen.

## **4. Toezichtbegroting DNB 2010**

Mevrouw Butzke introduceert dit agendapunt en geeft een inleiding. De begroting geeft per doelgroep inzicht in de toezichtdoelstellingen van DNB, de daarvoor te verrichten inspanningen en de bijbehorende kosten.

De toezichtbegroting is op een aantal punten verbeterd ten opzichte van 2009. Zo worden de doelstellingen meer op hoofdlijnen en in kwalitatieve termen gepresenteerd, omdat dit meer recht doet aan het karakter van het prudentiële toezicht. Daarbij richten de doelstellingen zich meer op de speerpunten voor 2010.

Ook in 2010 zal de kredietcrisis extra inspanningen vergen van DNB. Om de crisis en de implicaties daarvan het hoofd te bieden, is voor extra toezicht capaciteit in 2010 een aanvullend budget (inclusief toegerekende ondersteuning) nodig van EUR 6,3 miljoen. Daarnaast is het budget voor inhuur van externe expertise met EUR 5,5 miljoen verruimd om kwantitatieve en juridische experts in te huren. Hiermee wordt invulling gegeven aan de aanvullende capaciteit en middelen die DNB op korte termijn nodig heeft

in verband met de financiële crisis en de daaraan gerelateerde (voorbereiding van) nieuwe beleidsinitiatieven.

Het is op dit moment nog te vroeg om in te gaan op de structurele implicaties van de crisis voor de organisatie en capaciteit van het toezicht van DNB (de postcrisis situatie). Om hier zicht op te krijgen, is in 2009 gestart met een herijking van de Visie op Toezicht 2006-2010. DNB heeft het voornemen om de herijkte Visie op Toezicht op de agenda van het komende voorjaarspanel te zetten. Daarnaast zal deze in een of meerdere, meer informele overleggen besproken worden met de sector.

Tegelijkertijd blijft DNB inzetten op verdere bezuiniging, voornamelijk bij de ondersteunende functies. Gelet op de kostenontwikkeling in 2010, heeft DNB in de voorliggende toezichtbegroting voor 2010 EUR 6,6 miljoen weten te bezuinigen ten opzichte van 2009. Dit betekent dat DNB in 2010 reeds voldoet aan de taakstelling die het Ministerie van Financiën in het kader van de Rijksbrede bezuinigingsronde aan DNB heeft opgelegd, namelijk 8% van de totale toezichtkosten begroot voor het jaar 2007. Hiermee loopt DNB een jaar vooruit op het tijdsfad dat door het ministerie is opgesteld.

Met ingang van 2010 wordt voor de berekening van de pensioenlasten gebruik gemaakt van de mogelijkheid deze te baseren op de betaalde premies. Dit in tegenstelling tot voorgaande jaren waarbij de pensioenlasten, conform RJ271, zijn gebaseerd op een actuariële berekening. De nieuwe systematiek sluit beter aan bij de opzet van het Nederlandse pensioenstelsel. Daarnaast verwacht DNB door deze systematiek een stabielere ontwikkeling van de pensioenlasten.

Als gevolg van deze nieuwe berekeningswijze zijn de pensioenlasten in 2010 beduidend hoger dan de laatste jaren gebruikelijk was. Als gevolg van hoge marktrentes was er in de voorgaande jaren immers sprake van zeer lage en soms zelfs negatieve pensioenlasten.

De heer Van der Voort geeft aan de hand van een presentatie een verdere toelichting op de begroting, waarin wordt ingegaan op de ontwikkelingen, doelstellingen en kosten van het toezicht, zowel voor 2010 als meerjarig. De heer Van der Voort geeft daarbij tevens inzicht in de ontwikkeling van de pensioenlasten en de verhouding van de primaire en ondersteunende capaciteit van DNB (zowel de ontwikkeling sinds 2007 als de relatieve omvang van de ondersteuning voor Toezicht in vergelijking met de Centrale bank taken van DNB).

De NVB vraagt met wie de sector overleg kan hebben over de manier waarop de lessen die volgen uit de kredietcrisis worden toegepast op het toezicht op Banken. De heer Kleijwegt antwoordt dat hij de functie van divisie directeur van de afdeling Toezicht Beleid ad interim waarneemt en dat hij dus het aanspreekpunt is. Tevens merkt de heer Kleijwegt op dat er een eerste concept versie van de herijkte Visie op Toezicht is. Het streven is om nog voor het eind van dit jaar de herijking af te ronden waarbij vanzelfsprekend ook overleg met de sector zal plaatsvinden. DNB zal hiervoor contact opnemen met de panelleden.

De NVB geeft aan dat de sector momenteel nadenkt over de wijze waarop alle inzichten en bevindingen verkregen uit de kredietcrisis worden geïmplementeerd in het toezicht. Zo ziet zij bijvoorbeeld dat er mogelijk meer en vaker informatie uitgevraagd zal worden. Een voorbeeld hiervan is de oprichting van de European Systemic Risk Board. De heer Kleijwegt legt uit dat de aanbevelingen van de herijkte Visie op Toezicht zich onder andere zullen richten op stresstesting, scenario analyse, onderzoek naar gedrag & cultuur, maar ook op de beoordeling van de strategie van een instelling en haar businessmodel. Daarnaast zal een deel van deze visie zich richten op de interne organisatie van DNB, haar beleid, uitvoering en processen. Een belangrijk deel van de visie zal dus intern gericht zijn.

De NVB merkt op dat het “ver-Europeaniseren” van het toezicht een belangrijk thema is voor de sector. De NVB geeft aan dat het belangrijk is dat de wijze en mate van toezicht mede wordt afgestemd op de economische situatie. De heer Kleijwegt antwoordt dat de bankensector zich nog moet normaliseren voordat een regulier toezichtregime van toepassing kan zijn

De NVB geeft aan dat initieel besloten was dat internationaal toezicht bekostigd zou worden vanuit de Europese Unie. Nu vindt de bekostiging eigenlijk plaats via de nationale toezichthouders. De NVB vraagt de mening van Financiën hierover. Financiën antwoordt dat zij hier nog geen uitgesproken mening over heeft. Conceptueel is het voor Nederland gunstig als er op Europees niveau toezicht gehouden wordt. Gezien Nederland een netto betaler is aan de Europese unie is het minder gunstig als het toezicht door de Europese Unie wordt bekostigd.

De NVB stelt dat de kosten van het toezicht op de BES-eilanden en de bijbehorende kosten van het DGS stelsel aldaar niet gedragen mogen worden door de Nederlandse banken. Financiën antwoordt dat ook de Nederlandse banken belang hebben bij het voorkomen van problemen en reputatieschade van banken op de BES eilanden en dus baat hebben bij goed toezicht ter plaatse. Bovendien zullen de kosten van het toezicht op de BES-eilanden waarschijnlijk zeer gering zijn in vergelijking met de kosten van het toezicht

op de Nederlandse banken. De NVB stelt daartegenover dat het verschil in toezichtregime tussen Nederland en de BES-eilanden een impact kan hebben op de Nederlandse banken.

De NVB merkt op dat de pensioenlasten als een aparte post vermeldt worden en niet in de personeelskosten zijn geïntegreerd. Ook is deze post niet terug te vinden bij de kostenweergave van de ondersteunende afdelingen wat suggereert dat de pensioenlasten volledig ten laste van het toezicht komen. Mevrouw Butzke antwoordt dat DNB de pensioenlasten ziet als een autonoom effect waarop zij in de bedrijfsvoering geen invloed kan uitoefenen. Om deze reden is deze post apart gezet van de kosten van de bedrijfsvoering waarop DNB wel invloed kan uitoefenen. Aangezien de ondersteunende afdelingen hun kosten en dus ook de pensioenlasten doorbelasten aan de primaire taken van DNB zijn deze alleen terug te vinden bij de kosten van de primaire taken.

De NVB geeft aan dat zij graag een vergelijking ziet van de aan de sector toegerekende pensioenlasten ten opzichte van de totale – DNB brede – pensioenlasten. Spreker geeft aan dit graag bilateraal buiten het paneloverleg te bespreken. De heer Van der Voort zegt dit toe.

Mevrouw Butzke komt terug op de vraag van de NVB bij agendapunt 3 betreffende de wijze waarop DNB het advies 042 uit de adviezenlijst heeft toegepast en hoe DNB omgaat met de pensioenlasten. Mevrouw Butzke geeft aan dat in 2009 de verslagleggingsregels voor pensioenlasten zijn gewijzigd. Voor de berekening van de pensioenlasten heeft DNB in 2010 de keuze tussen een gewijzigde vorm van de RJ271 berekening of een berekening die zich grotendeels baseert op de te betalen pensioenpremie. DNB heeft voor het laatste gekozen omdat de pensioenlasten hierdoor naar verwachting minder zullen fluctueren en dus beter voorspelbaar worden. Daarnaast sluit de gekozen berekening beter aan bij het Nederlandse pensioenstelsel.

De NVB vraagt hoe DNB aankijkt tegen de toekomstige pensioenlasten, de fluctuaties daarvan en of dat mogelijk een onderwerp is in de discussie over de bekostigingssystematiek. Financiën antwoordt dat deze methodiek een dempende werking zal hebben en dus een stap in de goede richting is.

De heer Van der Voort licht toe dat met Financiën is afgesproken dat de initieel voorgestelde intensivering tijdelijk is en loopt tot en met 2011. De uitkomst van de herijking van de Visie op Toezicht zal een meer definitieve invulling geven aan de te verwachten maatregelen en intensiveringen voor de komende jaren.

De NVB merkt op dat de sector, toezichthouder en het Ministerie van Financiën er naar moeten streven om het maximale te halen uit de kosten die zijn gemoeid met het toezicht ondanks de uitdagingen die voor ons liggen.

De NVB vraagt of de juridische kosten in 2010 hoger zijn dan in 2009. De heer Kleijwegt antwoordt dat huidige budgetoverschrijdingen voor het grootste deel te wijten zijn aan de juridische kosten. Momenteel wordt de sector en de toezichthouder met een aantal grote problemen geconfronteerd waar DNB ook formeel op moet acteren. Door de grote belangen en de noodzaak tot formele maatregelen is het werk van DNB voor een groot deel van juridische aard en nemen de kosten daarvan ook aanzienlijk toe. Dit in tegenstelling tot voorgaande jaren waarbij DNB meer gebruik kon maken van informele maatregelen.

De NVB stelt dat de juridische kosten uiteenvallen in juridische kosten ten behoeve van specifieke toezichtdossiers en juridische kosten ten aanzien van mogelijke aansprakelijkheid van DNB als gevolg van het opleggen van maatregelen.. Daarbij rijst de vraag in hoeverre het klopt dat al de tweede categorie kosten bij de sector belanden.. De heer Kleijwegt antwoordt dat alle juridische kosten die doorbelast worden aan de setoren, kosten zijn betreffende toezichtdossiers. Hij voegt eraan toe dat DNB in het verleden aangesproken werd op het feit dat zij weinig formele maatregelen neemt. Nu DNB meer formele maatregelen neemt, betekent dat ook dat de juridische kosten aanzienlijk stijgen. Bij het opleggen van maatregelen wordt er vooral getoetst op de inhoudelijke overwegingen die daaraan ten grondslag liggen en niet op de mogelijke consequenties van de op te leggen maatregelen voor DNB.

De NVB vraagt hoe de kosten van toezicht worden verdeeld over de verschillende categorieën uit het rapport “Maat houden”. De heer Kleijwegt legt aan de hand van een voorbeeld uit dat de categorieën uit het rapport “Maat houden” niet aansluiten bij de toezichtpraktijk en de organisatie van het toezicht. De heer Barnard beaamt dit en voegt eraan toe dat dit voor alle toezichthouders het geval is. Er ontstaat een korte discussie over mogelijke zinvolle categorieën die voor de verdeling van de toezichtkosten over sector en overheid kunnen worden gebruikt. Dit als input in de lopende discussie over de bekostigingssystematiek.

## **5. Rondvraag**

Er zijn geen onderwerpen door de aanwezigen aangedragen voor de rondvraag

Ter afronding meldt mevrouw Butzke dat binnen twee weken een conceptverslag van deze vergadering wordt verstuurd aan de deelnemers. Commentaar op het conceptverslag moet binnen twee weken na

datum van verzending van het verslag bij DNB worden ingediend en zal vervolgens in het definitieve verslag worden verwerkt. Eventuele schriftelijke adviezen moeten binnen twee weken na de panelbijeenkomst bij DNB worden ingediend. De toezichtbegroting (inclusief de verslagen en eventuele schriftelijke adviezen) wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de RvC en vervolgens uiterlijk 1 december te instemming ingediend bij de Ministeries van Financiën en Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

## **Bijlagen**

1. Actielijst adviserend panel (gezamenlijke lijst voor alle panelbijeenkomsten): naar aanleiding van overleg op 8 oktober 2009 is actiepunten 34 – 38 toegevoegd.
2. Lijst met voortgang adviezen (gezamenlijke lijst voor alle panelbijeenkomsten): naar aanleiding van overleg op 8 oktober 2009 zijn geen adviezen toegevoegd.